

adr:

ALTERNATIV DEMOKRATESCH
REFORMPARTEI

Groupe parlementaire

Här Fernand Etgen
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 4. Januar 2019

Här President,

Sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden echlech, dës parlamentaresch Fro un den Här Premierminister weiderzeleeden.

Vill Leit kucken a lauschtere mat Interessi d'Botschaft vun eisem Groussherzog op Chrëschttag. Säi Message ëmfaasst esou wuel gesellschaftlech wéi och méi politesch Themen an Analysen, rezent och a Formuléierung de déi net onbedéngt de Konsens an der Gesellschaft fannen. Op Grond vun der Roll vun eisem Staatschef, wéi si an der Verfassung festgeluecht ass, wëll ech dës Froen un den Här Premierminister riichten:

1. Gëtt de Message, dee S.K.A. de Groussherzog op Chrëschtowend op der Televisioun virdréit, vun der Regierung geschriwwen, mat geschriwwen oder autoriséiert? Ennerläit dës Message dem Prinzip vun der ministerieller Responsabilitéit, an deem Fall vum Staatsminister?
2. Am Fall, wou dës Fro mat Jo beäntwert gëtt, wéi vun de Regierungsmemberen oder wéi e Gremium ass zoustänneg fir d'Redaktioun vun dem Text, deen d'Lëtzebuenger Chrëschtowend op der Télé vum Staatschef presentéiert kréien?
3. Wéi ass d'politesch Neutralitéit vum groussherzogleche Message garantéiert, wann a leschter Instanz Regierungsmemberen iwwer de Wuertlaut decidéieren? Besteet net de Risiko, dass d'Funktoun an d'Autoritéit vum Staatschef vun enger Regierung ka benotzt oder esou guer mëssbraucht ginn fir hir eege politesch Iwwerzeegung mat der Autoritéit vum Staatschef ze propagéieren?
4. Wäre et aus Grënn vun der Transparenz net ubruecht, virun der Sendung drop hinzeweisen, dass de Groussherzog e Message iwwerbréngt, deen ënnert der Verantwortung vun der Regierung d'Meenung vun der Regierung erëmispigelt, wann dann d'Regierung dee Message sollt redigéieren oder autoriséieren? Gëtt et do eventuell am Ausland, zum Beispill am Vereenegte Kinnekräich, Referenzpunkten?

5. Wéi ass d'Situatioun am Hibleck op déi Ried déi S.K.A. de Groussherzog bei der net-reliéiser Feier op Nationalfeierdag hält? Ass d'Regierung redaktionnell fir déi Ried zoustänneg? Wéi gëtt an dem Fall déi politesch Neutralitéit vun där Ried garantéiert?

Mat déiwem Respekt,

Fernand Kartheiser
Deputéierten

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère d'État

Luxembourg, le 04 FEV. 2019

CHAMBRE DES DÉPUTÉS
Entrée le:
04 FEV. 2019

Monsieur
Marc HANSEN
Ministre aux Relations avec le Parlement
LUXEMBOURG

Objet: Réponse de Monsieur le Premier ministre, ministre d'État à la question parlementaire n° 151 au sujet du discours de S.A.R. le Grand-Duc.

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous faire parvenir en annexe la réponse à la question parlementaire n°151 du 4 janvier 2019 de Monsieur le Député Fernand KARTHEISER.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'expression de ma haute considération.

Le Premier ministre

Ministre d'État

Réponse de Monsieur le Premier ministre, ministre d'État à la question parlementaire n° 151 au sujet du discours de S.A.R. le Grand-Duc.

1. Gëtt de Message, dee S.K.A. de Groussherzog op Chrëschtowend op der Televisioun virdréit, vun der Regierung geschriwwen, mat geschriwwen oder autoriséiert? Ennerlâit dëse Message dem Prinzip vun der ministerieller Responsabilitéit, an dësem Fall vum Staatsminister?

2. Am Fall, wou dës Fro mat Jo beantwort gëtt, wie vun der Regierungsmemberen oder wéi e Gremium ass zoustänneg fir d'Redaktioun vun dem Text, deen d'Lëtzebuurger Chrëschtowend op der Télé vum Staatschef presentéiert kréien?

De Message, deen de Staatschef op Chrëschtowend op der Televisioun virdréit, gëtt vum Groussherzog an den zoustännege Servicer am Palais préparéiert.

De Staatsminister kritt dee Message am Virfeld vun der Opnahm vum Maréchalat de la Cour matgedeelt, wat him d'Méiglechkeet gëtt, dorop ze reagéieren an en *in fine* ze autoriséieren. Dat geschitt am Kader vun den institutionelle Relatiounen mam groussherzoglechen Haff, déi laut *arrêté grand-ducal du 5 décembre 2019 portant constitution des ministères* an d'Kompetenzen vum Staatsminister falen.

De Staatsminister erënnert drun, datt laut Artikel 4 vun der Verfassung d'Persoun vum Groussherzog „inviolable“ ass. Déi Inviolabilitéit implizéiert déi komplett Irresponsabilitéit vum Staatschef, souwuel stroferechtlech wéi och politesch. D'Akten vum Staatschef sinn deemno souwuel *par essence* wéi *en droit* onpolitesch.

De Corollaire dovunner ass, am Aklang mam Artikel 45 vun der Verfassung, datt d'Akten vum Staatschef der Responsabilitéit vun der Regierung ënnerleien. Dat gëllt fir all ëffentlechen Optrëtt vum Staatschef, an deemno och fir deen uewe genannte Message.

3. Wéi ass d'politesch Neutralitéit vum groussherzogleche Message garantéiert, wann a leschter Instanz Regierungsmemberen iwwer de Wuertlaut decidéieren? Besteet net de Risiko, datt d'Funktoun an d'Autoritéit vum Staatschef vun enger Regierung ka benotzt oder esouguer mëssbraucht ginn fir hir eege politesch Iwwerzeegung mat der Autoritéit vum Staatschef ze propagéieren?

Wéi uewe beschriwwen gëtt de groussherzogleche Message vum Groussherzog an den zoustännege Servicer am Palais préparéiert.

Soulaang de Staatschef sech an deem Kontext an deem Kader bewegt, deen eis Verfassung fir de Staatschef virgesäit, gräift de Staatsminister net an de Kär vun de Messagen, déi de Staatschef bei där Geleeënheet wëllt virdroen, an, mee limitéiert sech op Suggestiounen, déi redaktioneller an net inhaltlecher Natur sinn. An dëser an an der viregter Legislaturperiod huet de Staatsminister an deem Kontext keng Suggestiounen gemaach, déi de Kär vun de Messagen betraff hätten.

Laut Artikel 33 vun der Verfassung ass de Staatschef och Symbol fir d'Eenheet vum Land. De Staatsminister gesäit dës wichteg Funktioun duerch keng vun den Äussoen, déi de Groussherzog am Kader vu senge Messagen a Rieden gemaach huet, a Fro gestallt.

4. Wäre et aus Grënn vun der Transparenz net ubruecht, virun der Sendung drop hinzewisen, datt de Groussherzog e Message iwwerbréngt, deen ënnert der Verantwortung vun der Regierung d'Meenung vun der Regierung erëmispigelt, wann dann d'Regierung dee Message sollt redigéieren oder autoriséieren? Gëtt et do eventuell am Ausland, zum Beispill am Vereenegte Kinnekräich, Referenzpunkten?

De Staatsminister ass net der Meenung, datt deen ugeschwatene Hiweis am lëtzebuerger Kontext ubruecht ass.

Et handelt sech em e Message vum Staatschef, an net vun der Regierung, wat och erkläert, firwat de Groussherzog dee virdréit, an net de Premierminister. Och wann de Message vum Staatschef wéi beschriwwen ënnert der Verantwortung vun der Regierung iwwerbruecht gëtt an si dee Message och am Virfeld gesäit fir e kënnen ze autoriséieren, sou heescht dat net, datt de Message d'Meenung vun der Regierung erëmispigelt.

Esou laang de Staatschef sech an deem Kader bewegt, deen eis Verfassung fir de Staatschef virgesäit, gräift de Staatsminister net an de Kär vun de Messagen an, déi de Staatschef virdréit.

5. Wéi ass d'Situatioun am Hibleck op déi Ried déi S.K.A. de Groussherzog bei der net-reliéiser Feier op Nationalfeierdag hält? Ass d'Regierung redaktionell fir déi Ried zoustänneg? Wéi gëtt an dem Fall déi politesch Neutralitéit vun der Ried garantéiert?

D'Ried, déi de Staatschef während der offizieller Zeremonie op Nationalfeierdag hält, ass Deel vun engem offiziellen Akt. D'Prozedur an d'Verdeelung vun de Responsabilitéiten sinn hei déi nämlech wéi déi, déi fir de Message, deen de Staatschef op Chrëschtowend virdréit, gëllen, och dat am Aklang mat den Artikelen 4 a 45 vun der Verfassung.